

Փոփոխվող կրթություն
Համընդհանուր ճերատակաճանությամբ
մարտահրավերները

ՀԱԿԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱՂՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆ

**ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ
«ՓՈՓՈԽՎՈՂ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ. ՀԱՄԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԵՐԱՌԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐՆԵՐԸ»**

Հոկտեմբերի 30-31, 2024

**Խ. Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարան,
Երևան, Տիգրան Մեծ 17**

Հոկտեմբերի 30, 2024	
09:00-09:30	Գրանցում
09:30-10:00	<p>Գիտաժողովի բացման ելույթ և ողջույնի խոսք</p> <p>Արաքսիա Սվաջյան՝ ՀՀ Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի տեղակալ</p> <p>Սրբուհի Գևորգյան՝ Խ. Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի ռեկտոր</p> <p>Գոհար Հովյան՝ Խ. Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի Հատուկ և ներառական կրթության ֆակուլտետի դեկան</p> <p>Լիլիթ Մնացականյան՝ Հանրապետական մանկավարժահոգեբանական կենտրոնի տնօրեն</p>
10:00-11:00	<p>Պլենար քննարկում՝ «Ներառական կրթության մարտահրավերները»</p> <p>Մոդերատոր՝ Մարիաննա Հարությունյան՝ ՀՊՄՀ Աշխատակազմի և միջազգային համագործակցության գծով պրոռեկտոր</p> <p>Լիլիթ Սարատիկյան՝ ՀՊՄՀ Հատուկ մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնի ղոցենտ, մ.գ.թ.</p>

	<p>Լիլիթ Մնացականյան՝ Հանրապետական մանկավարժահոգեբանական կենտրոնի տնօրեն</p> <p>Հասմիկ Առաքելյան՝ ՅՈՒՆԻՍԵՖ, ՄԱԿ-ի մանկական հիմնադրամ, Կրթական ծրագրի համակարգող</p> <p>Գոռ Մարիկյան՝ Երևանի թիվ 3 ՏՄԱԿ-ի տնօրեն</p> <p>Նաիրա Սարգսյան՝ «Կողք կողքի» ՀԿ նախագահ</p> <p>Արմինե Բաբայան՝ Լսողության խանգարումներ ունեցող երեխաների հատուկ կրթահամալիրի տնօրեն</p> <p>Ալինա Կարապետյան՝ Ծնող</p>
<p>11:00 – 12:00</p>	<p>Ձեկույցներ</p> <p>Մոդերատոր՝ Ինեսսա Հարությունյան՝ ՀՊՄՀ Հատուկ մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնի դասախոս, մ.գ.թ.</p> <p>Գայանե Զաքարյան՝ «ԱրԲԵՍ» ԱԿ Վերականգնողական ծառայության ղեկավար «Ներառում: ԱՍԽ՝ աուտիզմ»</p> <p>Հայկանուշ Դիլանյան՝ Աուտիզմ ազգային հիմնադրամ, Նախադպրոցականների և դպրոցականների բաժնի ծրագրի ղեկավար «Աուտիզմ ունեցող նախադպրոցական և դպրոցական երեխաների հետ աշխատանքները՝ վարքային վերլուծության սկզբունքներով»</p> <p>Մարինե Մարության՝ ՀՊՄՀ Հատուկ մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնի դոցենտ, մ.գ.թ. «Ներառականություն և մատչելիություն»</p> <p>Լիլիթ Մողրովյան՝ Արթիկի ՏՄԱԿ-ի տնօրեն «Համընդհանուր ներառման դրական կողմերը»</p>
<p>12:00 - 12:30</p>	<p>Սուրճի ընդմիջում</p>
<p>12:30 - 13:30</p>	<p>Ձեկույցներ</p> <p>Մոդերատոր՝</p>

	<p>Սուսաննա Մուրադյան՝ ՀՊՄՀ Հատուկ մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնի դոցենտ, մ.գ.թ.</p> <p>Sini Regi Thomas - Trivandrum International School, Kerala, Head, Department of Special Educational Need, India “Solving the Puzzle of Universal Inclusive Education”</p> <p>Գեղեցիկ Գրիգորյան՝ ՀՊՄՀ Լոգոպեդիայի և վերականգնողական թերապիայի ամբիոնի դոցենտ, մ.գ.թ., Հանրապետական մանկավարժահոգեբանական կենտրոնի «Վարպետաց դասերի դերը ներառական կրթության համատեքստում»</p> <p>Jayashree Inbaraj – Smt Kapila Khandvala College of Education, Principal, India “Teacher Training for Inclusion - Integration and Collaboration”</p> <p>Քրիստինե Հարությունյան՝ Ոգեշնչում հոգեբանական արվեստանոց, Վաղարշապատի ՏՄԱԿ, Հոգեբան, գնահատող մասնագետ «ՀՀ-ում ներառական կրթության առաջընթացն ու թերացումները: Մանկավարժահոգեբանական գնահատման գործընթացի առանձնահատկությունները»</p> <p>Gomati Jatin - Tata Institute of Social Sciences, Associate Professor, India, “Am I Creating a Safe Space?”</p>
<p>13:30-14:20</p>	<p>Ճաշի ընդմիջում</p>
<p>14:20 – 15:20</p>	<p>Վարպետաց դասեր</p> <p>Ինեսսա Հարությունյան՝ ՀՊՄՀ Հատուկ մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնի դասախոս, մ.գ.թ. «Խխունջային իմպլանտ կրող երեխաների հետ տարվող վերականգնողական աշխատանքների հիմնական փուլերը»</p> <p>Հայկուհի Աղամյան՝ Հանրապետական մանկավարժահոգեբանական կենտրոնի տնօրենի տեղակալ «Ինչպես հայտնվել և մնալ ուսումնառության գոտում. ուսուցչի ազդեցությունը»</p> <p>Լիլիթ Կարապետյան՝ ՀՊՄՀ Հատուկ մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնի վարիչի պ/կ, հ.գ.թ. «Ինչպես կանխարգելել մասնագիտական այրումը»</p>
<p>15:20-15:30</p>	<p>Ամփոփում</p>

Հոկտեմբերի 31, 2024

9:30-10:00	Գրանցում
10:00 – 11:20	<p>Ձեկույցներ</p> <p>Մոդերատոր՝ Լիլիթ Կարապետյան՝ ՀՊՄՀ Հատուկ մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնի վարիչի պ/կ, հ.գ.թ.</p> <p>Արմեն Սողոյան՝ Համաշխարհային հոգեբուժական ասոցիացիայի գիտական սեկցիաների քարտուղար, բ.գ.թ., հոգեբույժ: Հայկական հոգեբուժական ասոցիացիայի նախագահ, Հոգեւոցիալական կարգավորման կենտրոնի ղեկավար, ԵՊԲՀ Հոգեբուժության ամբիոնի դոցենտ «Մանկական ծառայություններ, կապ դպրոցի և մասնագետների միջև»</p> <p>Սամվել Սուքիասյան՝ Հոգեւոցիալական կարգավորման կենտրոն, հոգեբուժական ծառայության ղեկավար: ՀՊՄՀ Կիրառական հոգեբանության ամբիոնի պրոֆեսոր «Հոգեկան առողջության խնդիրներ ունեցող անձանց հոգեկան վիճակի, սոցիալական հմտությունների և կարողությունների գնահատման մեթոդաբանություն. հայկական մոդել»</p> <p>Լիլիթ Բաղդասարյան՝ ԵՊՀ Անձի հոգեբանության ամբիոնի դոցենտ, հ. գ. թ., «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հոգեկան կայունության պահպանման հիմնախնդիրները»</p> <p>Լիլիթ Վարդանյան՝ ՀՊՄՀ Զարգացման և կրթության հոգեբանության ամբիոնի դոցենտ, հ.գ.թ. «Դպրոցական բուլինգը որպես սովորողի հոգեկան առողջության խաթարման պատճառ»</p> <p>Ալինա Մանուկյան՝ ՀՊՄՀ Հատուկ մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնի դոցենտ, հ.գ.թ. «Աուտիզմ ունեցող երեխաների վախերի ախտորոշման հիմնախնդիրը»</p>
11:20-11:50	<p>Խարբերդի մասնագիտացված մանկատան «Ճախրուկ» էթնոտերաժտական նվագախմբի ելույթ</p> <p>Հիմնադիրներ՝ Աննա և Անահիտ Մխիթարյաններ</p>

11:50-12:20	Սուրճի ընդմիջում
12:20-13:40	<p>Ջեկույցներ</p> <p>Մողերատոր՝ Սոնա Դավթյան՝ ՀՊՄՀ Հատուկ մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնի դոցենտ, մ.գ.թ.</p> <p>Վահան Սարգսյան՝ Հոգեբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ/ Տնտեսագիտության և կառավարման ամբիոն ՀՊՄՀ Շախմատ գիտահետազոտական ինստիտուտի (ՇԳԻ) գիտական ղեկավար, «Շախմատի ուսուցման արդյունքում ԱՄԽ ունեցող երեխաների սոցիալական փոխազդեցության, վարքային դրսևորումների և խաղային կարողությունների փոփոխությունները»</p> <p>Անժելա Սարգսյան՝ ՀՊՄՀ «Շախմատ» Գիտահետազոտական ինստիտուտ, Գիտաշխատող, «Շախմատային կրթության փորձարարական հետազոտություններ՝ ներառականության համատեքստում»</p> <p>Արմինե Միքայելյան՝ ՀՊՄՀ Մայրենիի և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի դոցենտ, մ.գ.թ., Սկզբնական կրթության ֆակուլտետի գիտության և միջազգային համագործակցության հարցերով դեկանի տեղակալ, «Մանկավարժահոգեբանական բարենպաստ պայմանների ապահովումը որպես ներառական կրթության արդյունավետության բարձրացման միջոց»</p> <p>Надежда Брунчукова - Федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение высшего образования, «Смоленский государственный университет», Россия, кандидат педагогических наук, доцент, "Методические особенности изучения детьми с ОВЗ нумерации целых неотрицательных чисел"</p> <p>Զարուհի Հարությունյան՝ ՀՊՄՀ Լոգոպեդիայի և վերականգնողական թերապիայի ամբիոնի դասախոս, մ.գ.թ., «Մտավոր զարգացման թեթև աստիճանի խանգարումներ ունեցող դեռահասների մասնագիտական կողմնորոշման հմտությունների զարգացման հնարավորությունները Հայաստանում»</p> <p>Кондратьева Светлана - РГПУ им. А.И. Герцена, Россия, г. Санкт-Петербург, профессор кафедры логопедии, доцент кафедры логопедии РГПУ им. А.И. Герцена, "Целостная педагогическая система профориентационной работы с обучающимися"</p>

13:40-14:20	Ճաշի ընդմիջում
14:20-15:50	<p>Ջեկույցներ</p> <p>Մոդերատոր՝ Էմիլյա Թադևոսյան՝ ՀՊՄՀ Լոգոպեդիայի և վերականգնողական թերապիայի ամբիոնի դոցենտ, մ.գ.թ.</p> <p>Ժաննա Պայրոզյան՝ ՀՊՄՀ Լոգոպեդիայի և վերականգնողական թերապիայի ամբիոնի դոցենտ, մ.գ.դ. "Коммуникативные стратегии психолого-педагогического сопровождения семьи ребёнка с ООП"</p> <p>Taline Kalfayan Ashekian - M.S., CCC/SLP/PhD Candidate, ASPU, Co-owner @ Harmony Speech Therapy & Diagnostics, Glendale, USA, "Speech-Language Pathology Practice Advancement: The Influence of Research and Evidence-Based Practice on Staying Current"</p> <p>Աստղիկ Գրիգորյան՝ ՀՊՄՀ Լոգոպեդիայի և վերականգնողական թերապիայի ամբիոնի դոցենտ, մ.գ.թ. «Ն/դ տարիքի երեխաների կապակցված խոսքի զարգացման օրինաչափությունները»</p> <p>Cornelia Bodorin - Emergence hospital, Moldova, Speech therapist "Методы сенсорно-интегративной терапии в клинической логопедии"</p> <p>Մերի Շարոյան՝ ՀՊՄՀ Լոգոպեդիայի և վերականգնողական թերապիայի ամբիոնի դասախոս, մ.գ.թ., «Էրացի» համալսարանական պոլիկլինիկայի լոգոպեդ «Ձայնախոսքային մասնագետների շրջանում հանդիպող ձայնային խանգարումները»</p> <p>Գայանե Սարգսյան՝ ԵՊԲՀ ԼՕՌ - հիվանդությունների ամբիոնի դոցենտ, ք.գ.թ. «Ծանրալսություն, տարածվածությունը մանկական տարիքում»</p> <p>Սոնա Դավթյան՝ ՀՊՄՀ Հատուկ մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնի դոցենտ, մ.գ.թ., «Տեսողության խանգարումներ ունեցող նախադպրոցականների ինքնուրույնության կարողությունների ձևավորումն ընտանիքում»</p> <p>Mira Tzvetkova-Arsova - Sofia University Saint Kliment Ohridski, Faculty of Educational Studies and the Arts, Bulgaria, Professor. "Readiness of university students in special education to work with pupils with special educational needs in the inclusive education system"</p>

Փոփոխվող կրթություն
Համընդհանուր ներառականության
մարտահրավերները

ՀԱՄԿ
ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ
ՄԱՆԿԱԿԱՐԺԱԳՐԲԱՆԱԿԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆ

15:50 -16:00	Ամփոփում
16:00-16:20	Փակման արարողություն Լսողության խանգարումներ ունեցող երեխաների հատուկ կրթահամալիրի սաների ելույթը